

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ภาพลักษณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการรับรู้ของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ปัจจุบันและภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการรับรู้ของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ศึกษาการเปิดรับข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นอกจากนี้ยังศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาพลักษณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับความรู้เกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาพลักษณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียว (One-shot Case Study) เก็บข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2551 โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ได้แก่ Chi-Square, t-test, One-way ANOVA และ Pearson's Correlation เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.5 เพศชาย ร้อยละ 37.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี ร้อยละ 26.75 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 54.25 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีตำแหน่งระดับ 4-6 มากที่สุด ร้อยละ 62 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 49

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จากเว็บไซต์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มากที่สุด ร้อยละ 26.5 รองลงมา คือ สื่ออินเทอร์เน็ต ร้อยละ 24.5 และสื่อโทรทัศน์ ร้อยละ 23.75 สำหรับความถี่ในการเปิดรับสื่อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย

6.80 ครั้ง/เดือน รองลงมา คือ สื่อเว็บไซต์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีค่าเฉลี่ย 6.20 ครั้ง/เดือน และสื่ออินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ย 6.17 ครั้ง/เดือน ทั้งนี้ สื่อที่กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความถี่ในการเปิดรับน้อยที่สุด คือ สื่อจดหมายข่าว มีค่าเฉลี่ย 1.53 ครั้ง/เดือน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับมาก ร้อยละ 55.25 รองลงมาคือ มีความรู้ปานกลาง ร้อยละ 42.75 และมีความรู้่น้อย ร้อยละ 2 โดยความรู้เกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุดคือ “ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” คือผู้ทำหน้าที่ พระยาแรกนา ในงานพระราชพิธีพืชมงคล จรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ของทุกปี คิดเป็นร้อยละ 94.75 รองลงมาคือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการขจัดความยากจนของเกษตรกร โดยเน้นพัฒนาใน 3 ระดับ คือ ระดับบุคคล ระดับชุมชน และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 85.5 และโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ เป็นโครงการที่มุ่งให้บริการแก้ปัญหาทางการเกษตรในทุกสาขาให้แก่เกษตรกร ณ จุดเดียว คิดเป็นร้อยละ 84.75

กลุ่มตัวอย่างมีภาพลักษณ์โดยรวมต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.35 โดยมีภาพลักษณ์ด้านองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.36 หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป็นองค์กรหลักด้านการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทย มีค่าเฉลี่ย 3.76 ภาพลักษณ์ด้านผู้บริหาร (ระดับกรม)อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.28 หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป็นบุคคลที่สังคมยอมรับด้านความรู้ ความสามารถในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 3.37 ภาพลักษณ์ด้านบุคลากรอยู่ในระดับ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.39 หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีค่าเฉลี่ย 3.58 ภาพลักษณ์ด้านการดำเนินงานและคุณภาพงานอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.28 หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีผลงานด้านการวิจัยและพัฒนาการเกษตรที่มีประโยชน์จำนวนมาก มีค่าเฉลี่ย 3.51 ภาพลักษณ์ด้านการบริการอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยรวม 3.43 หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการให้บริการด้านการเกษตรที่หลากหลาย และครอบคลุมทุกสาขาด้านการเกษตร มีค่าเฉลี่ย 3.64 ภาพลักษณ์ด้านการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.39 หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อมูลที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ มีค่าเฉลี่ย 3.58

สำหรับภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ภาพลักษณ์ด้านองค์กร ควรเป็นองค์กรที่สามารถดูแลเกษตรกรให้มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียงและผาสุก ร้อยละ 63.25 ภาพลักษณ์ด้านผู้บริหาร (ระดับกรม) ควรเป็นบุคคลที่บริหารงานด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม คิดเป็นร้อยละ 79 ภาพลักษณ์ด้านบุคลากรควรปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ของเกษตรกรมากกว่าตัวเอง

ร้อยละ 76.5 ภาพลักษณ์ด้านการดำเนินงานและคุณภาพงานควรมีผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของเกษตรกรได้ ร้อยละ 70.5 ภาพลักษณ์ด้านการบริการ ควรมีการให้บริการด้านการเกษตรที่หลากหลาย และครอบคลุมทุกสาขาด้านการเกษตร ร้อยละ 88.25 ภาพลักษณ์ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และเพียงพอต่อความต้องการข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ 70.25

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1. ข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่ง ที่แตกต่างกัน มีการใช้สื่อเพื่อเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่างกัน แต่ข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีการใช้สื่อเพื่อเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่ต่างกัน ทั้งนี้ ข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง และรายได้ที่แตกต่างกัน มีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่างกัน

2. ข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่ง ที่แตกต่างกันมีการรับรู้ภาพลักษณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่างกัน แต่ข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้ ที่แตกต่างกันมีการรับรู้ภาพลักษณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่ต่างกัน

3. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ภาพลักษณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

4. การใช้สื่อเพื่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5. ความรู้เกี่ยวกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ภาพลักษณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้านองค์กร ด้านบุคลากร ด้านการดำเนินงานและคุณภาพของงาน และด้านการบริการ

Abstract

A research study entitled “The image of the Ministry of Agriculture and Cooperatives in The perception of the Ministry of Agriculture and Cooperatives Officials” was purported 1) to examine the current image and wish image in The perception of the Ministry of Agriculture and Cooperatives Officials. 2) to investigate the information exposure and knowledge about the Ministry of Agriculture and Cooperatives by its Officials, 3) to explore the differences in demographic characteristics among the Ministry of Agriculture and Cooperatives Officials and information exposure and image of the Ministry of Agriculture and Cooperatives, 4) to investigate the relationship between information exposure and knowledge about the Ministry of Agriculture and Cooperatives and image of the Ministry of Agriculture and Cooperatives perceived by its officials.

The study was characterized of one-shot case study quantitative survey research. Data collection was conducted during October-December 2008. The questionnaires were instrumental to gather data. The multistage sampling method was used to select 400 samples who were officials subjected to the Ministry of Agriculture and Cooperatives in Bangkok territory. The data obtained was analyzed using descriptive statistics which included percentage (%), Mean, Standard Deviation (SD). For hypothesis testing, the inferential statistics implemented were Chi-Square, t-test, One-Way ANOVA, and Pearson’s Correlation.

The results have shown that female respondents (62.5%) were greater in number than male respondents (37.5%). Respondents mainly were aged between 31-35 years old (26.75%) and graduated Bachelor Degree (54.25%). Most respondents were in position rank # 4 -5 (62%). They mainly earned month average income ranging between 10,001-20,000 Baht (49%).

Majority of respondents assimilated the information exposure about the Ministry of Agriculture and Cooperatives through website mostly (26.5%), followed by internet (24.5%), and television media (23.75%). Regarding to frequency of information exposure, Majority of respondents assimilated the information exposure about the Ministry of Agriculture and Cooperatives through television media mostly (6.80 times/monthly),

followed by website (6.20 times/monthly, and internet (6.17 times/monthly), whereas newsletter (1.53 times/monthly) was reported the least frequency of information exposure by respondents

Majority of respondents reported a considerable level (55.25%), moderate level (42.75%), and slight level (2.0%) for the extent of knowledge they possessed on the Ministry of Agriculture and Cooperatives. Regarding to knowledge about the Ministry of Agriculture and Cooperatives, the Permanent Secretary of the Ministry of Agriculture and Cooperatives gained highest scores (94.75%). It acted for the King of Ploughmanship on Royal Ploughing Ceremony of every year. The Ministry of Agriculture and Cooperatives (85.5%) gained the second highest scores. It was responsible for solving the farmer's poverty and focusing development in three levels; individuals, community, and nation. Lastly, the Mobile Agricultural Clinic under the Royal Patronage of HRH the Crown Prince (84.75%) gained the third highest scores. It was a project that emphasizes problem-solving on every area of agricultural issues.

Overall, the respondents were of the opinion toward the image of the Ministry of Agriculture and Cooperatives moderately (M =3.36). While corporate image as core organization that produced the agricultural products and national foods was rated mostly (M = 3.76), the executive's image at division was rated moderately (M =3.28), and personnel's image as qualified competent Individual who were recognized acceptably by social community was rated mostly (M =3.37). Overall, staff-related image was rated moderately (M =3.39). The competent individual's image was rated mostly (M =3.58), whereas performance and workmanship-related image was rated moderately (M =3.28). The agricultural research and development-related image was rated mostly (M =3.51). Overall, service image was rated satisfactorily (M =3.43). While diverse and comprehensive agricultural service was rate mostly (M =3.64), public relation image was rated moderately (M = 3.39). The accurate reliable public relation was rated mostly. (M =3.58).

Regarding to wish organization image, the respondents were of the opinion that the Ministry of Agriculture and Cooperatives should provide the farmers with well-being reasonably (63.25%). Regarding to executive's image at division, the executives should carry out the transaction transparently and equitably (79%). Regarding to

personal staff image, the personal staff should perform their functions and duty for the sake of the farmers other than themselves. (76.5%), Regarding to performance and workmanship image, the project outcomes should improve the agricultural community and better quality of life (70.5%). Regarding to service image, it should provide diverse and comprehensive agricultures (88.25%). Regarding to public relation image, continuous public relation should be carried out sufficiently to the need for information (70.25%).

The results of hypothesis testing, it demonstrated as follow;

1. The officials of the Ministry of Agriculture and Cooperatives were different in age, educational background, and position. The various types of media were used to access the information about the Ministry of Agriculture and Cooperatives. In this study, Despite there were differences in gender and income for officials, there were no difference in using media to access the information. However, the officials with differences in age, educational background, position, and income, the frequency of information exposure about the Ministry of Agriculture and Cooperatives was different.

2. The officials of the Ministry of Agriculture and Cooperatives, who were different in educational background and position, have perceived the Ministry of Agriculture and Cooperatives' image differently. On the other hand, officials who were different in gender, age, and income, reported no difference in perceiving the Ministry of Agriculture and Cooperatives' image.

3. The information exposure by the officials of the Ministry of Agriculture and Cooperatives has associated with the Ministry of Agriculture and Cooperatives' image perceived by it officials.

4. Utilization of media to access the information about the Ministry of Agriculture and Cooperatives by its officials has not associated with knowledge about the Ministry of Agriculture and Cooperatives. On the other hand, the frequency of information exposure by officials has associated with knowledge about the Ministry of Agriculture and Cooperatives.

5. Knowledge on the Ministry of Agriculture and Cooperatives has associated with the Ministry of Agriculture and Cooperatives' image in context of organization, personal staff, performance and workmanship, and service.